

Politika obvladovanja nasprotij interesov

Na podlagi Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS št. 31/15, s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju: ZISDU-3), Sklepa po poslovanju družbe za upravljanje (Uradni list RS št. 31/17, s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju: Sklep), Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS št. 77/18, s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju: ZTFI-1) in Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/565 z dne 25.4.2016 o dopolnitvi Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z organizacijskimi zahtevami in pogoji poslovanja investicijskih podjetij ter opredeljenimi izrazi za namene navedene direktive (v nadaljevanju: Delegirana uredba 2017/565) ter Uredbo (EU) št. 596/2014 evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga (uredba o zlorabi trga) ter razveljavitvi Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Komisije 2003/124/ES, 2003/125/ES in 2004/72/ES (v nadaljevanju: Uredba MAR) je uprava družbe Triglav Investments, upravljanje premoženja, d. o. o., Dunajska cesta 20, Ljubljana (v nadaljevanju: Družba) dne 28.11.2023 sprejela naslednji čistopis internega akta

POLITIKA OBVLADOVANJA NASPROTIJ INTERESOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Družba s to Politiko obvladovanja nasprotij interesov vzpostavlja sistem učinkovitega obvladovanja nasprotij interesov, ki lahko nastajajo med naslednjimi subjekti:

- Družba,
- osebe, ki so v razmerju tesne povezanosti z Družbo (v nadaljevanju: povezane osebe),
- investicijski skladi v upravljanju Družbe,
- stranke, za katere Družba opravlja storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti oziroma pomožni storitvi investicijskega svetovanja v zvezi s finančnimi instrumenti in/ali hrambe ter administrativnih storitev v zvezi z enotami investicijskih skladov (v nadaljevanju: stranke),
- zaposleni v Družbi (v nadaljevanju: zaposleni) ter pogodbeni partnerji, ki za Družbo opravljajo posamezne storitve ali posle upravljanja investicijskih skladov oziroma so vključeni v storitve upravljanja premoženja investicijskih skladov ali storitve, navedene v predhodni alineji tega člena (v nadaljevanju: pooblaščenci),

pri čemer upošteva naravo, obseg in kompleksnost poslovanja Družbe in je sorazmeren z velikostjo in organizacijo Družbe ter naravo in nabor investicijskih storitev in dejavnosti, ki se izvajajo v toku tega poslovanja.

Glede na navedeno v prvem odstavku tega člena se lahko pri poslovanju Družbe pojavijo predvsem naslednje vrste nasprotij interesov, katerih nastop lahko škoduje interesom investicijskih skladov v upravljanju Družbe (v nadaljevanju: investicijski skladi) oziroma strank:

- med interesi Družbe in interesi investicijskih skladov,
- med interesi Družbe in interesi strank,

- med interesi povezanih oseb in interesi investicijskih skladov,
- med interesi povezanih oseb in interesi strank,
- med interesi zaposlenih oziroma pooblaščenцев in interesi investicijskih skladov,
- med interesi zaposlenih oziroma pooblaščenцев in interesi strank,
- med interesi posameznih investicijskih skladov,
- med interesi investicijskih skladov in interesi strank,.
- med interesi posameznih strank oziroma posameznih skupin strank.

2. člen

V kolikor ni v tej Politiki obvladovanja nasprotij interesov (v nadaljevanju: Politika) izrecno določeno drugače, imajo v njej uporabljeni izrazi oziroma pojmi pomen, kot je opredeljen v ZISDU-3, ZTFI-1, Delegirani uredbi 2017/565 ter v preambuli te Politike navedenih Sklepih.

Politika se uporablja za vse zaposlene v Družbi.

3. člen

Ta Politika vsebuje opredelitev okoliščin, ki - upošteva storitve in posle, ki jih opravlja Družba oziroma njeni pooblaščenци - predstavljajo ali zaradi katerih lahko nastane nasprotje interesov, ki bi lahko škodovalo interesom investicijskih skladov oziroma interesom ene ali več strank (vključno z njenimi preferencami glede trajnostnosti), ter ukrepe in postopke, ki jih je treba sprejeti in izvajati za obvladovanje teh nasprotij interesov.

S to Politiko se opredeljuje tudi:

- opis ukrepov in kontrolnih mehanizmov, ki zagotavljajo obvladovanje nasprotja interesov in izvrševanje omejitve iz drugega odstavka 154. člena ZISDU-3 pri morebitnem nalaganju premoženja strank v enote investicijskih skladov, ki jih upravlja Družba;
- opis načina, na podlagi katerega bo Družba zagotovila enako obravnavanje premoženja investicijskih skladov in premoženja drugih strank ter spoštovanje določb o najboljši izvedbi in o pravilih ravnanja z naročil iz tega sklepa tako za investicijske sklade kot za druge stranke;
- navedbo možnih nasprotij interesov, ki lahko po mnenju Družbe nastanejo pri opravljanju storitev družbe in navedbo ukrepov, s katerimi se jim bo izognila;
- ukrepe za pridobivanje in usklajevanje podatkov, ki se vpisujejo v seznam povezanih oseb in način obveščanja skrbnika premoženja investicijskih skladov v upravljanju Družbe o podatkih iz tega seznama povezanih oseb.

4. člen

Družba vodi evidenco storitev in poslov v zvezi z upravljanjem investicijskih skladov in v zvezi s storitvami za druge stranke, ki jih izvaja sama ali druga oseba v njenem imenu, pri katerih je nastalo ali bi, v primeru dlje časa trajajočega izvajanja, lahko nastalo nasprotje interesov z bistvenim tveganjem povzročitve škode interesom enega ali več investicijskih skladov ali drugih strank Družbe.

Pri izvajanju te Politike družba upošteva tudi tveganja glede trajnostnosti. Tveganje glede trajnostnosti« pomeni tveganje glede trajnostnosti, kot je opredeljeno v 22. točki 2. člena Uredbe (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev (UL L 317 z dne 9. 2. 2019, str. 1), dejavniki trajnostnosti pa pomenijo dejavnike trajnostnosti, kot so opredeljeni v 24. točki 2. člena Uredbe (EU) 2019/2088.

Podrobnejša vsebina in način vodenja evidence iz prvega odstavka tega člena sta določena v Pravilniku o vodenju evidenc s področja obvladovanja nasprotij interesov.

II. OKOLIŠČINE, ZARADI KATERIH LAHKO NASTANE NASPROTIJ INTERESOV

5. člen

Za namene ugotavljanja in obvladovanja nasprotij interesov Družba opredeljuje spodaj našteje okoliščine, v katerih bi lahko nastopilo nasprotje interesov. Družba za upravljanje pri ugotavljanju vrst nasprotij interesov, ki bi lahko škodovala interesom investicijskih skladov, ki jih upravlja, upošteva tudi tiste vrste nasprotij interesov, ki bi lahko nastale zaradi vključevanja tveganj glede trajnostnosti v postopke, sisteme in notranje kontrole.

- Družba, pooblaščenec, zaposleni ali katerakoli oseba, ki je z Družbo povezana oseba, bi verjetno ustvarila finančni dobiček ali se izognila finančni izgubi na račun investicijskega sklada ali stranke;
- Družba, pooblaščenec, zaposleni ali katerakoli oseba, ki je z Družbo povezana oseba, ima drugačen interes v zvezi z rezultatom storitve ali posla, ki se opravlja za investicijski sklad ali stranko, kot ga ima investicijski sklad ali stranka;
- Družba, pooblaščenec, zaposleni ali katerakoli oseba, ki je z Družbo povezana oseba, ima finančno ali drugo spodbudo, da interes investicijskega sklada, druge stranke ali skupine strank postavi pred interes ostalih investicijskih skladov ali strank;
- Družba, pooblaščenec, zaposleni ali katerakoli oseba, ki je z Družbo povezana oseba, opravlja enake posle za investicijski sklad kot za drugo stranko oziroma za stranke, ki niso investicijski sklad;
- Družba, pooblaščenec, zaposleni ali katerakoli oseba, ki je z Družbo povezana oseba, prejme ali bo prejela od osebe, ki ni investicijski sklad oziroma ki ni druga stranka, ekonomsko korist (npr. tudi spodbudo) v zvezi s storitvijo, ki se opravlja za investicijski sklad, oziroma za drugo stranko, v obliki denarnih sredstev, blaga ali storitev, ki odstopajo od standardnega plačila za tako storitev;
- Družba je povezana oseba izdajatelja finančnega instrumenta, ki je predmet transakcije;
- Družba je imetnica pomembnega deleža v Družbi, katere finančni instrumenti so predmet transakcije za stranko;
- Družba kupi oziroma proda finančni instrument za svoj račun oziroma za račun investicijskega sklada ali stranke in ga takoj zatem proda oziroma kupi za račun drugega investicijskega sklada ali stranke oziroma za svoj račun
- za Družbo, pooblaščenca, zaposlenega ali katerokoli osebo, ki je z Družbo povezana oseba, nastanejo okoliščine, kjer bi bili lahko doseženi osebni, poslovni ali drugi premoženjski interesi zaradi lažnih ali pretiranih navedb v zvezi s prizadevanju družbe in njenih produktov oz. storitev pri doseganju trajnostnih načel. .

III. POSTOPKI IN UKREPI ZA OBVLADOVANJE NASPROTIJ INTERESOV

6. člen

V Družbi je poskrbljeno za zaščito interesov strank in za preprečevanje morebitnih nasprotij interesov s Politiko izvrševanja odločitev za trgovanje, Politiko uveljavljanja glasovalnih pravic, Načrtom o upravljanju tveganj krovnega sklada Triglav vzajemni skladi ter Načrtom o upravljanju tveganj pri opravljanju storitev gospodarjenja s finančnimi instrumenti, Pravilnikom o organizaciji in sistematizaciji delovnih mest družbe Triglav Investments, upravljanje premoženja, d.o.o. ter ostalimi notranjimi akti in pravili ter ukrepi, ki jih je Družba sprejela v povezavi z informacijskim sistemom, sistemom notranjih kontrol ter načinom evidentiranja premoženja investicijskih skladov in strank.

Družba nasprotja interesov preprečuje zlasti z naslednjimi ukrepi:

- funkcionalna, organizacijska in prostorska razmejitve organizacijskih enot in delovnih mest;
- poslovni prostori Družbe so funkcionalno in prostorsko ločeni od drugih družb, tudi od lastniško in upravljavsko povezanih;
- ukrepi, ki zagotavljajo ločeno vodenje premoženja strank od premoženja investicijskih skladov;
- dosledni nadzor nad pretokom zaupnih informacij, ter zagotavljanje zaupnosti in tajnosti pri opravljanju investicijskih storitev, zbiranju podatkov, pridobivanju informacij in hranjenju teh informacij in podatkov;
- preprečevanje osebnih koristi zadevnih oseb in z njimi povezanih oseb na račun investicijskih skladov ali strank;
- poročanje zadevnih oseb in z njimi povezanih oseb o osebnih transakcijah;
- vodenje evidenc osebnih transakcij zadevnih oseb in z njimi povezanih oseb;
- dolžnost zaposlenih pri Družbi in drugih zadevnih oseb ravnati izključno v korist investicijskih skladov in strank ter zagotavljanje prednosti naročil investicijskih skladov in strank pred naročili zadevnih oseb in/ali z njimi povezanih oseb;
- Družba pri izvrševanju naročil za nakup oziroma prodajo enakih finančnih instrumentov daje prednost naročilom investicijskih skladov in strank pred naročili za lasten račun;
- Družba z organizirano in transparentno komunikacijo s strankami ter organizacijo preprečuje oziroma omejuje tveganje neustreznega vplivanja strank ali tretjih oseb na vodstvo in osebje Družbe pri opravljanju investicijskih storitev in poslov;
- sistem nagrajevanja zaposlenih ne spodbuja k škodljivemu prevzemanju tveganj;
- Družba od svojih strank ali od tretjih oseb ne sprejema nobenih nadomestil, ki niso standardna provizija ali opravnina za izvedeno storitev oziroma niso dogovorjene v pogodbi s stranko; vse cene storitev oziroma provizije za opravljene storitve Družbe so določene v javno objavljenem ceniku in/ali v pogodbi o opravljanju investicijskih storitev in poslov oziroma pomožnih investicijskih storitev;
- Družba pri izvrševanju naročil za nakup oz. prodajo enakih finančnih instrumentov za različne investicijske sklade ali stranke njihova naročila izvršuje po časovnem zaporedju;
- Družba ravna z notranjimi informacijami in drugimi zaupnimi podatki, kot je določeno v tej Politiki
- Družba v zvezi s svojimi prizadevanji v zvezi s trajnostnim poslovanjem, kakor tudi v zvezi s storitvami, ki jih nudi, s svojo organizacijo, internimi akti ter drugimi procesi v družbi preprečuje oz. omejuje tveganje neustreznega komuniciranja in razkrivanja informacij, ki bi lahko privedle do zelenega zavajanja vlagateljev in tretjih oseb.

IV. NOTRANJE INFORMACIJE, PREPOVED TRGOVANJA Z NOTRANJIMI INFORMACIJAMI, NJIHOVO PROTIPRAVNO RAZKRITJE IN TRŽNA MANIPULACIJA

7. člen

Notranja informacija je vsaka informacija, ki:

- je natančna oziroma ima natančno določene lastnosti;
- še ni bila javno objavljena;
- se neposredno ali posredno nanaša na odprt investicijski sklad in/ali izdajatelja finančnih instrumentov ali drug finančni instrument;
- bi, če bi postala dostopna javnosti, verjetno imela pomembnejši vpliv na odločitev vlagatelja glede vstopa ali izstopa iz odprtega investicijskega sklada oz.
- bi, če bi postala javna, verjetno znatno vplivala na cene teh finančnih instrumentov ali na cene z njimi povezanih izvedenih finančnih instrumentov.

Oceno ali je določena informacija notranja informacija je potrebno opraviti za vsak primer posebej in ob upoštevanju vseh meril ter mora imeti točno določene lastnosti.

Šteje se, da ima informacija natančno določene lastnosti, če navaja okoliščine, ki že obstajajo ali je mogoče razumno pričakovati, da bodo nastopile, če označuje dogodek, ki se je zgodil, ali je razumno mogoče pričakovati, da bo nastopil. Informacija mora biti natančna tudi v tem smislu, da omogoča oblikovanje zaključka o možnem vplivu na ceno finančnih instrumentov ali povezanih izvedenih finančnih instrumentov, povezanih blagovnih promptnih pogodb ali finančnih produktov na dražbi na podlagi pravic do emisije.

Šteje se, da bi notranja informacija, če bi postala dostopna javnosti, verjetno imela pomembnejši vpliv na odločitev vlagatelja glede vstopa ali izstopa iz odprtega investicijskega sklada oz. znatno vplivala na cene teh finančnih instrumentov ali na cene z njimi povezanih izvedenih finančnih instrumentov, če se s testom razumnega vlagatelja ugotovi, da je informacija takšna, da bi jo razumni vlagatelj oz. stranka uporabil kot del podlage za svojo naložbeno odločitev.

V zvezi z informacijami velja, da se razumno pričakuje njihovo razkritje, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- po razkritju morajo biti nediskriminatorno splošno dostopne,
- vključene morajo biti v uradni izjavi in ne kot del zasebnega ali osebne mnenja ali analize in
- ne smejo biti govorice ali ugibanja.

8. člen

Prepovedano je:

- trgovati ali poskušati trgovati na podlagi notranjih informacij;
- drugi osebi priporočati trgovanje z notranjimi informacijami ali drugo osebo napeljevati k trgovanju z notranjimi informacijami, ali
- protipravno razkrivati notranje informacije¹.

¹ 10. člen MAR se glasi: »(1.) Za namene te uredbe do protipravnega razkritja notranjih informacij pride, kadar ima oseba notranje informacije in te informacije razkrije kateri koli drugi osebi, razen kadar je razkritje del običajnega opravljanja službenih nalog, poklica ali dolžnosti. Ta odstavek se uporablja za katero koli fizično ali pravno osebo v primerih ali okoliščinah iz člena 8(4). (2) Za namene te uredbe nadaljnje razkritje priporočil ali napeljevanj iz člena 8(2) pomeni protipravno razkritje notranjih informacij, kadar oseba, ki razkrije priporočilo ali napeljevanje, ve ali bi morala vedeti, da ta temelji na notranjih informacijah.«

To pomeni, da gre za protipravno razkritje notranjih informacij s strani oseb, ki z notranjimi informacijami razpolagajo, kadar: (1) so člani upravnega, poslovnega ali nadzornega organa izdajatelja ali udeleženca na trgu s pravicami do emisije, (2) imajo delež v kapitalu izdajatelja ali kapitalu udeleženca na trgu s pravicami do emisije, (3) imajo dostop do informacij zaradi opravljanja redne službe, poklica ali dolžnosti, (4) ali kadar so vpleteni v kriminalne dejavnosti, če te razkrijejo katerikoli drugi osebi. Razkritje je dovoljeno le v primeru, da prej našteje osebe notranjo informacijo razkrijejo pri običajnem opravljanju službenih nalog, poklica ali dolžnosti.

Prepoved trgovanja na podlagi notranjih informacij velja za vse osebe, ki vedo, ali bi morale vedeti, da je informacija, s katero razpolagajo, notranja informacija.

Do trgovanja z notranjimi informacijami pride, kadar oseba, ki ima notranje informacije, na podlagi teh informacij neposredno ali posredno za svoj račun ali za račun tretje osebe pridobi ali odtuji finančne instrumente, na katere se te informacije nanašajo. Za trgovanje z notranjimi informacijami se šteje tudi uporaba notranjih informacij pri preklicu ali spremembi naročila v zvezi s finančnim instrumentom, na katerega se informacije nanašajo, če je bilo naročilo oddano, preden je zadevna oseba imela notranje informacije.

Šteje se, da oseba drugi osebi priporoča trgovanje z notranjimi informacijami ali napeljuje drugo osebo, da trguje z notranjimi informacijami, kadar ima ta oseba notranje informacije in:

- na podlagi teh informacij drugi osebi priporoča pridobitev, odtujitev finančnimi instrumenti, na katere se te informacije nanašajo, ali napeljuje to osebo, da opravi tako pridobitev ali odtujitev, ali
- na podlagi teh informacij drugi osebi priporoča preklic ali spremembo naročila v zvezi s finančnim instrumentom, na katerega se te informacije nanašajo, ali napeljuje to osebo, da opravi tak preklic ali spremembo,

kadar oseba, ki uporabi ta priporočila ali napeljevanje, ve ali bi morala vedeti, da takšno priporočilo temelji na notranjih informacijah.

9. člen

Za namene tega poglavja dejstvo, da pravna oseba ima ali je imela notranje informacije, samo po sebi ne šteje, da je ta oseba uporabila te informacije ali je trgovala z notranjimi informacijami na podlagi pridobitve ali odtujitve, kadar ta pravna oseba:

- je vzpostavila, izvajala in ohranjala ustrezno in učinkovito notranjo ureditev in postopke, ki učinkovito zagotavljajo, da tako fizična oseba, ki je v svojem imenu sprejela odločitev o pridobitvi ali odtujitvi finančnega instrumenta, na katerega se informacije nanašajo, kot tudi druga fizična oseba, ki je morda vplivala na to odločitev, ni imela notranjih informacij, in
- ni spodbujala, pozvala, napeljala ali kako drugače vplivala na fizično osebo, ki je v imenu pravne osebe pridobila ali odtujila finančne instrumente, na katere se informacije nanašajo.

Za namene tega poglavja dejstvo, da pravna oseba ima notranje informacije, samo po sebi ne šteje, da je uporabila te informacije in da je torej trgovala z notranjimi informacijami na podlagi pridobitve ali odtujitve, kadar je ta oseba pooblaščenca za izvrševanje naročil za tretje stranke in je pridobitev ali odtujitev finančnih instrumentov, na katere se naročilo nanaša, opravljena zakonito med opravljanjem običajnih službenih nalog, poklica ali dolžnosti te osebe.

Za namene tega poglavja dejstvo, da ima oseba notranje informacije, samo po sebi ne šteje, da je uporabila te informacije in da je torej trgovala z notranjimi informacijami na podlagi pridobitve ali odtujitve, kadar ta oseba izvrši posel za pridobitev ali odtujitev finančnih instrumentov in je ta posel izvršen v okviru izpolnjevanja obveznosti, ki je v dobri veri zapadla, in ne z namenom izogibanja prepovedi trgovanja z notranjimi informacijami in:

- ta obveznost izhaja iz naročila, ki je bilo oddano, ali dogovora, ki je bil sklenjen, preden je zadevna oseba imela notranje informacije, ali
- je njen namen izpolnjevanje pravne ali regulativne obveznosti, ki je nastala, preden je zadevna oseba imela notranje informacije.

Dejstvo, da ima oseba notranje informacije, samo po sebi ne šteje, da je uporabila notranje informacije in da je tudi trgovala z notranjimi informacijami, kadar je taka oseba pridobila te notranje informacije pri izvedbi javnega prevzema ali združitve z gospodarsko družbo in te notranje informacije uporabi samo za namen izvedbe javnega prevzema ali združitve, če je bila notranja informacija v trenutku, ko je bila združitev odobrena ali ko so delničarji sprejeli ponudbo družbe, javno objavljena ali ni bila več notranja informacija. Ta odstavek se ne uporablja za povečevanje deležev.

10. člen

Družba, zaposleni in pooblaščenca do objave notranje informacije niti za svoj račun niti za račun druge osebe ne smejo opravljati vplačil in izplačil v investicijske sklade, v zvezi s katerimi ima Družba notranjo informacijo oz. opravljati transakcij gospodarjenja s finančnimi instrumenti. Družba zaposleni in njeni pooblaščenca notranjih informacij ne smejo posredovati tretjim osebam oziroma jih uporabiti kot podlago za priporočilo za vplačilo ali izplačilo investicijskih kuponov oz. investiranje finančnih instrumentov v sklopu dejavnosti gospodarjenja s finančnimi instrumenti, na katere se notranja informacija nanaša. Skrbnik evidence oseb, ki imajo dostop do notranjih informacij, nemudoma po pridobitvi notranje informacije po elektronski pošti ali na drug primeren način obvesti vse zadevne osebe o obveznostih in prepovedih iz tega odstavka.

11. člen

Družba vodi seznam vrednostnih papirjev, v zvezi z izdajo ali izdajateljem katerih je Družba pridobila zaupne podatke ali podatke, ki imajo značilnosti notranje informacije (v nadaljevanju: seznam vrednostnih papirjev).

Skrbnik seznama vrednostnih papirjev, ki je imenovan skladno z določbami Pravilnika o postopanju zaposlenih in drugih zavezancev v primeru zaznanega nasprotja interesov ki je vsakokrat imenovan s strani družbe, ob oblikovanju seznama vrednostnih papirjev ter ob vsakokratni spremembi seznama obvesti zaposlene, ki sodelujejo pri upravljanju premoženja investicijskih skladov ali strank, o vrednostnih papirjih, ki so uvrščeni na seznam.

Zaposleni morajo pred razpolaganjem z vrednostnimi papirji, uvrščenimi na seznam iz tega člena, pridobiti soglasje skrbnika seznama vrednostnih papirjev. Skrbnik izda soglasje le, če zadevne osebe v Družbi, ki imajo skladno s seznamom vrednostnih papirjev zaupne podatke ali podatke, ki imajo značilnosti notranje informacije v zvezi z izdajo ali izdajateljem vrednostnega papirja, na njegov poziv izjavijo, da ne razpolagajo z notranjimi informacijami o izdajatelju vrednostnega papirja ali o njegovi izdaji.

12. člen

Prepovedano je izvajati ali poskušati izvajati tržne manipulacije.

Tržna manipulacija zajema naslednje dejavnosti:

- sklenitev posla, oddaja naročila za trgovanje ali drugo ravnanje², ki:
 - o daje ali bi lahko dajalo napačne ali zavajajoče signale glede ponudbe finančnega instrumenta, povpraševanja po njem ali njegove cene, ponudbe povezane blagovne promptne pogodbe, povpraševanja po njej ali njene cene, ali finančnega produkta na dražbi na podlagi pravic do emisije, ali

² Kazalniki manipulativnega ravnanja, povezanega z napačnimi ali zavajajočimi znaki in zagotavljanjem cene so priloga Uredbe MAR in priloga 1 te Politike.

- zagotavlja ali bi lahko zagotavljalo nenormalno ali umetno raven cene enega ali več finančnih instrumentov, povezane blagovne promptne pogodbe ali finančnega produkta na dražbi na podlagi pravic do emisije.

V zgoraj navedenih primerih se v procesu ugotavljanja ali gre za tržno manipulacijo preveri, ali gre v konkretnem primeru za sprejeto tržno prakso skladno s 13. členom Uredbe MAR³.

- sklenitev posla, oddaja naročila za trgovanje ali druga dejavnost ali ravnanje, ki vpliva ali bi lahko vplivalo na ceno enega ali več finančnih instrumentov ali povezane blagovne promptne pogodbe ali finančnega produkta na dražbi na podlagi pravic do emisije, pri čemer se uporabljajo navidezna sredstva ali kakršna koli druga oblika zavajanja ali zvijače⁴;
- razširjanje informacij prek sredstev javnega obveščanja, vključno z internetom, ali katerih koli drugih sredstev, ki daje ali bi lahko dajalo napačne ali zavajajoče znake glede ponudbe finančnega instrumenta, povpraševanja po njem ali njegove cene, ponudbe povezane blagovne promptne pogodbe ali finančnega produkta na dražbi na podlagi pravic do emisije, povpraševanja po njima ali njuni ceni ali zagotavlja ali bi lahko zagotavljalo nenormalno ali umetno raven cene enega ali več finančnih instrumentov ali povezane blagovne promptne pogodbe ali finančnega produkta na dražbi na podlagi pravic do emisije, vključno z razširjanjem govoric, kadar je oseba, ki jih je razširjala, vedela ali bi morala vedeti, da so bile informacije napačne ali zavajajoče;
- posredovanje napačnih ali zavajajočih informacij ali zagotavljanje napačnih ali zavajajočih vhodnih podatkov v zvezi z referenčnim merilom, kadar je oseba, ki jih je posredovala, vedela ali bi morala vedeti, da so bile informacije napačne ali zavajajoče, ali katero koli drugo ravnanje, s katerim se manipulira izračun referenčnega merila.

Za tržno manipulacijo se med drugim štejejo naslednja ravnanja:

- ravnanje osebe ali oseb, ki sodelujejo, da bi zagotovile prevladujoči položaj nad ponudbo finančnega instrumenta ali povpraševanjem po njem, ponudbo povezanih blagovnih promptnih pogodb ali finančnih produktov na dražbi na podlagi pravic do emisije, ali povpraševanjem po njih, ki posredno ali neposredno vpliva ali bi lahko vplivalo na določanje nakupnih ali prodajnih cen ali ustvarja ali bi lahko ustvarilo druge nepoštene pogoje trgovanja;
- nakup ali prodaja finančnih instrumentov ob začetku ali zaključku trgovanja, katere posledica ali namen je ali bi lahko bil zavajanje vlagateljev, ki delujejo na podlagi prikazanih cen, vključno z začetnimi in zaključnimi cenami;
- pošiljanje naročil na mesto trgovanja, vključno z vsakim njihovim preklicem ali spremembo, z uporabo katerega koli razpoložljivega sredstva trgovanja, vključno z elektronskimi sredstvi, kot sta strategiji algoritemskega in visokofrekvenčnega trgovanja, in ki imajo eno od posledic prve ali druge alineje prvega odstavka tega člena, prek:
 - prek oviranja ali upočasnitve delovanja trgovalnega sistema mesta trgovanja ali verjetnosti, da bo do tega prišlo;

³ 13. člen MAR (sprejete tržne prakse) v prvem odstavku določa, da se prepovedi iz 15. člena MA (ki določa, da oseba ne sme izvajati ali poskušati izvajati tržne manipulacije) ne uporabljajo za dejavnosti iz člena 12(1)(a) MAR, če oseba, ki sklepa posel, predloži naročilo za trgovanje ali kakršno koli drugo ravnanje, ugotovi, da so bili posel, naročilo ali ravnanje izvedeni iz zakonitih razlogov in so skladni s sprejetimi tržnimi praksami, odobrenimi v skladu s tem členom, v drugem odstavku pa določa merila, v skladu s katerimi lahko pristojni organ (npr. ATPV) odobri sprejeto tržno prakso.

⁴ Kazalniki manipulativnega ravnanja, povezanega z uporabo fiktivnega sredstva ali katero koli drugo obliko prevare ali zvijače so priloga Uredbe MAR in priloga 2 te Politike.

- oteževanja prepoznavanja pristnih naročil v trgovalnem sistemu mesta trgovanja ali verjetnosti, da bo do tega prišlo, vključno z oddajanjem naročil, ki privedejo do preobremenitve ali destabilizacije knjige naročil, ali
- ustvarjanja ali verjetnosti, da bo prišlo do ustvarjanja napačnega ali zavajajočega signala glede ponudbe ali cene finančnega instrumenta in povpraševanja po njem, zlasti z oddajanjem naročil za začetek ali utrditev tega trenda;
- izkoriščanje občasnega ali rednega dostopa do tradicionalnih ali elektronskih sredstev javnega obveščanja za sporočanje mnenja o finančnem instrumentu, povezani blagovni promptni pogodbi ali finančnega produkta na dražbi na podlagi pravic do emisije (ali posredno o njenem izdajatelju), pri čemer so bile predhodno pridobljene pozicije v tem finančnem instrumentu ali povezani blagovni promptni pogodbi ali finančnem produktu na dražbi na podlagi pravic do emisije, na podlagi vpliva izraženega mnenja na ceno tega instrumenta ali povezane blagovne promptne pogodbe ali finančnega produkta na dražbi na podlagi pravic do emisije, pa je pozneje nastala korist, javnosti pa hkrati ni bilo pravilno in učinkovito razkrito to nasprotje interesov;
- nakup ali prodaja pravic do emisije ali z njimi povezanih izvedenih finančnih instrumentov na sekundarnem trgu pred dražbo, ki se izvaja v skladu z Uredbo (EU) št. 1031/2010, posledica česar je določitev končne cene finančnih produktov na dražbi na nenormalni ali umetni ravni ali zavajanje ponudnikov, ki licitirajo na dražbah.

13. člen

Zaposleni oziroma pooblaščenec, ki:

- pridobi notranjo informacijo o investicijskem skladu ali finančnih instrumentih, s katerimi se trguje v sklopu opravljanja storitve upravljanja s finančnimi instrumenti, ali
- se seznani s sumljivim poslom, oziroma ima utemeljen sum, da določen posel pomeni prepovedano trgovanje na podlagi notranje informacije ali dejanje tržne manipulacije

mora o tem nemudoma po elektronski pošti ali na drug primeren način (npr. podpisano pisno obvestilo) obvestiti skrbnika evidence oseb, ki imajo dostop do notranjih informacij in direktorja področja upravljanja investicijskih skladov oz. direktorja področja individualnega upravljanja premoženja.

Skrbnik evidence oseb, ki imajo dostop do notranjih informacij, o tem nemudoma obvesti upravo in pooblaščeno osebo za skladnost poslovanja s predpisi, ter predlaga sprejem ukrepov za izpolnitev obveznosti Družbe v zvezi z objavo notranje informacije oziroma njenim zadržanjem in poročanjem Agenciji za trg vrednostnih papirjev.

Družba lahko posreduje Agenciji le informacije glede dejstev, ki pomenijo ali bi lahko pomenile kršitev Uredbe MAR ter se posreduje prijavo izključno preko vsakokrat objavljenih komunikacijskih kanalov, objavljeni na spletni strani ATVP.⁵

14. člen

Zaposleni, ki bi se pri ali zaradi opravljanja svojega dela lahko seznanili z notranjimi informacijami o investicijskem skladu ali finančnih instrumentih, s katerimi se trguje v sklopu opravljanja storitve upravljanja s finančnimi instrumenti, ali bi se lahko seznanil s sumljivim poslom oziroma poslom, ki bi lahko pomenil prepovedano trgovanje na podlagi notranje informacije ali dejanje tržne

⁵ Na dan sprejema tega pravilnika so dopustni komunikacijski kanali ATVP objavljeni na povezavi: <https://www.a-tvp.si/zvizgaci/prijava-krsitev-zvizgaci-mar>.

manipulacije, se redno udeležujejo izobraževanja za potrebe izvedbe spremljanja, odkrivanja in prepoznavanja sumljivih naročil in poslov.

V. IZVRŠEVANJE ODLOČITEV ZA TRGOVANJE

15. člen

Družba v skladu s Politiko izvrševanja odločitev za trgovanje, Pravilnikom o organizaciji sistema notranjih kontrol, delovnimi navodili s tega področja in sistemom pooblastil skrbi, da:

- ne prihaja do nasprotij interesov med zadevnimi osebami, ki opravljajo različne storitve ali dejavnosti zaradi povezave med temi storitvami ali dejavnostmi in plačili ali ustvarjenimi prihodki,
- katerakoli oseba ne izvaja neustreznega vpliva na način opravljanja storitev s strani relevantne zadevne osebe,
- ne prihaja do hkratnega ali zaporednega ukvarjanja zadevnih oseb z drugimi storitvami ali dejavnostmi, če lahko tako ukvarjanje škoduje ustreznemu obvladovanju nasprotij interesov.

16. člen

Družba premoženja strank ne sme delno ali v celoti naložiti v enote investicijskih skladov, ki jih upravlja, razen, če za takšno naložbo pred tem pridobi izrecno pisno dovoljenje stranke.

Družba in stranka bosta v sklenjeni pogodbi o opravljanju storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti izrecno opredelila, ali stranka v okviru naložbene politike dovoljuje nalaganje svojih sredstev v enote investicijskih skladov, ki jih upravlja Družba. Podpis pogodbe s strani stranke pomeni, da tovrstne naložbe dovoljuje. Obveznost Družbe je, da stranko v skladu z internimi akti, veljavno zakonodajo in predhodno seznanji s tveganji, ki jih ta sprejema s takšno pogodbeno določeno naložbeno politiko.

Nadzor nad izvajanjem naložbene politike v skladu z določili pogodbe med stranko in Družbo izvaja direktor področja individualnega upravljanja premoženja, dodaten nadzor pa opravlja področje upravljanja tveganj in spremljave poslovanja.

17. člen

Člani uprave in nadzornega sveta Družbe si morajo v vseh okoliščinah prizadevati za neodvisno sprejemanje odločitev in na tej podlagi presojati morebitna mnenja ali navodila tistih, ki so ga izvolili, predlagali oziroma imenovali. Te okoliščine vključujejo tudi morebitna mnenja ali navodila uprave in/ali nadzornega sveta nadrejene družbe članu uprave in/ali nadzornega sveta podrejene družbe za upravljanje.

Član uprave pri svojem delovanju in odločanju upošteva predvsem interese Družbe, mora jim podrediti morebitne drugačne osebne interese in ne sme izkoriščati poslovnih priložnosti Družbe za svoj račun. O kakršnemkoli nasprotju interesov, ki nastopi ali bi lahko nastopilo pri izvrševanju ali v zvezi z izvrševanjem njegove funkcije, član uprave nemudoma obvesti druge člane uprave in nadzorni svet.

Član nadzornega sveta pri svojem delovanju in odločanju upošteva predvsem cilje Družbe, ter jim podredi morebitne drugačne osebne ali posamične interese delničarjev, uprave, javnosti ali drugih oseb. O kakršnemkoli nasprotju interesov, ki nastopi ali bi lahko nastopilo pri izvrševanju ali v zvezi z izvrševanjem njegove funkcije, član nadzornega sveta nemudoma obvesti druge člane nadzornega sveta.

Zunanji član revizijske komisije nadzornega sveta pri svojem delovanju in odločanju upošteva predvsem cilje Družbe ter jim podredi morebitne drugačne osebne ali posamične interese delničarjev, uprave, javnosti ali drugih oseb. O kakršnem koli nasprotju interesov, ki nastopi ali bi lahko nastopilo pri izvrševanju ali v zvezi z izvrševanjem njegove funkcije, zunanji član revizijske komisije nadzornega sveta nemudoma obvesti Družbo.

Član nadzornega sveta oz. komisij nadzornega sveta ne sme biti odvisen od Družbe, kar pomeni, da njegove ekonomske, osebne ali druge povezave z Družbo ali njeno upravo ne vplivajo na njegovo nepristransko, strokovno, objektivno, pošteno in celovito osebno presojo pri izvajanju funkcije člana nadzornega sveta oz. člana komisije nadzornega sveta. O vsaki povezavi iz prejšnjega stavka je član nadzornega sveta oz. komisije nadzornega sveta dolžan nemudoma obvestiti nadzorni svet oz. komisijo nadzornega sveta.

VI. ENAKO OBRAVNAVANJE PREMOŽENJA

18. člen

Družba zagotavlja enako obravnavanje premoženja investicijskih skladov v njenem upravljanju in premoženja strank ter opravlja vse potrebno za izvršitev naročil pod pogoji, ki so za posamezen investicijski sklad oziroma stranko najboljši, na naslednji način:

- Družba izvaja postopke, ki zagotavljajo takojšnje, pošteno in hitro izvajanje transakcij za račun investicijskih skladov in strank,
- Družba se poslužuje naročil za skupni račun izključno za račune strank, ne združuje naročil več investicijskih skladov med seboj niti jih ne združuje z naročili strank,
- posli so med posamezne investicijske sklade in stranke alocirani na osnovi poštene in enakomerne delitve, pri čemer noben investicijski sklad ali stranka ni deležen prednostne obravnave,
- zaposleni v sektorju upravljanja premoženja in v sektorju za individualno upravljanje premoženja so dolžni zagotoviti, da noben izmed investicijskih skladov in strank ne bo sistematično zapostavljen ali mu bo dana sistematična prednost pri sestavi in podajanju naročil ter izvrševanju poslov v primerjavi z drugimi investicijskimi skladi in strankami,
- v primerih, ko je naložbena priložnost primerna za več investicijskih skladov in/ali strank, se naložbeno priložnost porazdeli pošteno in pravično na način, da imajo vsi investicijski skladi in stranke enak dostop do naložbene priložnosti,
- Družba ima vzpostavljene evidence naročil in izvedenih transakcij, v katerih je zagotovljena sledljivost podajanja in ravnanja z naročili.

19. člen

Možne oblike konflikta interesov, ki lahko po oceni Družbe nastanejo v zvezi z upravljanjem premoženja investicijskih skladov in v zvezi z gospodarjenjem s finančnimi instrumenti strank ter ukrepi, s katerimi se jim bo Družba izognila, so zlasti:

- a) Sredstva strank se smejo nalagati v enote premoženja investicijskih skladov, ki jih upravlja Družba samo v primeru, da stranka to izrecno dovoli, kar se določi v okviru pogodbe o opravljanju storitev individualnega upravljanja premoženja (to je gospodarjenja s finančnimi instrumenti).
- b) Zaposlenim v Družbi, ki odločajo o naložbah investicijskih skladov v finančne instrumente izdajateljev, ki so hkrati stranke, katerih premoženje upravlja Družba, niso dostopne nikakršne informacije o finančnih instrumentih navedenih strank, ki imajo pravno naravo notranje

informacije in ki so postale dostopne Družbi pri opravljanju storitev gospodarjenja finančnih instrumentov.

- c) Upravitelj skladih lahko sprejemajo odločitve o naložbah investicijskih skladih v finančne instrumente strank, katerih premoženje upravlja Družba, izključno na podlagi podatkov in informacij, ki so javno objavljene in dostopne ter za katerih verodostojnost jamči stranka kot izdajatelj teh finančnih instrumentov.

VII. RAZKRITJA V ZVEZI Z NASPROTJI INTERESOV

20. člen

Če ukrepi iz te Politike ne zadoščajo, da bi Družba lahko razumno zaupala v preprečitev neugodnega vplivanja nasprotja interesov, za katero opravlja investicijske storitve, mora to stranki, preden začne zanj opravljanje storitev gospodarjenja s finančnimi instrumenti oz. investicijsko svetovanje v zvezi s finančnimi instrumenti, kot jih določa ZTFI-1, razumno in jasno pojasniti značilnosti in vire teh nasprotij interesov. Pojasnilo Družbe mora biti v pisni obliki na papirju ali na drugem trajnem nosilcu podatkov (elektronska pošta), v kolikor je to običajen način izmenjave podatkov med Družbo in stranko in se je stranka izrecno odločila, da ji Družba razkritje posreduje na drugem trajnem nosilcu podatkov.

VIII. EVIDENCA NASPROTIJ INTERESOV

21. člen

Družba vodi evidenco nasprotij interesov. V evidenco nasprotij interesov pooblaščen oseba (skrbnik evidence) na podlagi obvestil zadevnih oseb vpisuje vse tiste storitve ali dejavnosti, ki jih izvaja Družba ali druga oseba v njenem imenu, pri katerih je nastalo ali bi v primeru dalj časa trajajočih storitev ali dejavnosti lahko nastalo nasprotje interesov z bistvenim tveganjem povzročitve škode interesom investicijskih skladih ali strank.

Podrobnejša vsebina in način vodenja evidence iz prvega odstavka tega člena sta določena v Pravilniku o postopanju zaposlenih in drugih zavezancev v primeru zaznanega nasprotja interesov.

22. člen

Uprava Družbe mora vsako prijavo suma obstoja nasprotja interesov, kakor tudi tržne manipulacije ali kakršnekoli druge aktivnosti, ki je prepovedana s to Politiko ter drugo veljavno zakonodajo, nepristransko in objektivno obravnavati.

V primeru ugotovljenega obstoja nasprotja interesov oziroma okoliščin, ki bi lahko vodile v nastanek nasprotja interesov mora uprava sprejeti ustrezne ukrepe z namenom odprave nasprotja interesov ali vzpostavitve nadzora nad okoliščinami, ki bi lahko vodile v nasprotje interesov (npr. zahtevati prenehanje opravljanja spornih ravnanj, začasno ali trajno odvzeti pooblastila, zahtevati prenos pridobljene koristi iz konkretnega posla na Družbo, zahtevati povračilo Družbi povzročene škode, ipd.).

Ugotovljen obstoj nasprotja interesov na ravni zadevnih oseb lahko predstavlja hujšo kršitev delovnih obveznosti po pogodbi o zaposlitvi oziroma bistveno kršitev druge pogodbe, zaradi katere lahko Družba osebi odpove pogodbo o zaposlitvi oziroma drugo pogodbo, ki je podlaga za opravljanje dela za/pri Družbi, zoper upravo in člane nadzornega sveta in člane revizijske komisije nadzornega sveta pa ukrepa skladno z določili te Politike, Poslovnika o delu uprave, Poslovnika o delu nadzornega sveta Družbe, Poslovnika o delu revizijske komisije ter veljavne zakonodaje.

V zvezi z zaznavo kršitev v zvezi z notranjimi informacijami in tržnimi manipulacijami uprava postopa tako, da smiselno upošteva določbe drugega in tretjega odstavka tega člena.

IX. UKREPI ZA PRIDOBIVANJE IN USKLAJEVANJE PODATKOV, KI SE VPISUJEJO V SEZNAM POVEZANIH OSEB IN NAČIN OBVEŠČANJA SKRBNIKA O PODATKIH IZ SEZNAMA POVEZANIH OSEB

23. člen

Za zagotavljanje ažurnih podatkov o osebah, ki se v skladu z določbo 19. člena ZISDU-3 štejejo za z Družbo povezane osebe, ter so potrebni za vodenje seznama povezanih oseb, določenega v Pravilniku o vodenju evidenc s področja obvladovanja nasprotij interesov, se s to Politiko za pridobivanje in usklajevanje podatkov, ki se vpisujejo v seznam povezanih oseb, določajo naslednji ukrepi:

- a) za potrebe pridobivanja in usklajevanja podatkov o povezanih osebah, ki so pravne osebe, ter v katerih Zavarovalnica Triglav d.d. - kot Družbi nadrejena družba - izkazuje udeležbo se pristojne službe obeh družb medsebojno sprotno pisno obveščajo o vseh nastalih spremembah podatkov, ki zadevajo pravne osebe, ki se v skladu s predpisi štejejo za z Družbo povezane osebe;
- b) za potrebe pridobivanja in usklajevanja podatkov o povezanih osebah, ki so fizične osebe, se vsem članom organa upravljanja in nadzora Družbe pred nastopom njihove funkcije posreduje v izpolnitev in podpis vprašalnik, ki se izpolnjen hrani v Družbi. V vprašalniku so navedene fizične osebe - zavezanci za sporočanje podatkov o povezanih osebah še posebej opozorjene, da morajo vsako spremembo Družbi posredovanih podatkov sporočiti osebi, zadolženi za vodenje seznama povezanih oseb - skrbniku evidence nemudoma;
- c) v skladu s Pravilnikom o vodenju evidenc s področja obvladovanja nasprotij interesov mora skrbnik evidence zagotoviti, da so osebe, ki se vodijo v seznamu povezanih oseb oziroma so zavezanci za sporočanje podatkov o povezanih osebah tekoče seznanjene s postopki, ki jih morajo upoštevati za pravilno izvrševanje navedene sporočilne dolžnosti;
- d) ne glede na navedeno v predhodnih točkah tega člena Družba periodično (po potrebi) opravi preverjanje točnosti vseh tistih podatkov o povezanih osebah, ki jih lahko pridobi iz javno dostopnih uradnih zbirk podatkov (AJPES, sodni register, ipd.) oziroma drugih zbirk podatkov, ki se vodijo v okviru Družbe in/ali Zavarovalnice Triglav d.d.;
- e) ne glede na navedeno v predhodnih točkah tega člena bo Družba periodično, praviloma enkrat letno, posredovala Zavarovalnici Triglav d.d. ter vsem fizičnim osebam, uvrščenim na seznam povezanih oseb, tudi posebno pisno zaprosilo, v katerem je za vsako od povezanih oseb navedeno, katere njihove podatke Družba vodi v seznamu povezanih oseb, s prošnjo za potrditev le-teh oziroma za posredovanje vseh morebitnih sprememb podatkov.

24. člen

V skladu z ZISDU-3 in Pogodbo o opravljanju skrbniških storitev za krovni sklad mora Družba skrbnika premoženja investicijskih skladov v upravljanju Družbe (v nadaljevanju: skrbnik) nemudoma pisno obveščati o vsaki spremembi podatkov, ki se vpisujejo v seznam povezanih oseb.

Obveščanje o vseh spremembah podatkov, ki se vpisujejo v seznam povezanih oseb, poteka preko kontaktnih oseb Družbe in skrbnika ter po postopku, kot je to dogovorjeno s Pogodbo o opravljanju skrbniških storitev za krovni sklad.

X. KONČNE DOLOČBE

25. člen

Politiko vsaj enkrat letno pregleda oseba, pooblaščen za skladnost poslovanja s predpisi, ki po pregledu upravi predlaga ustrezne ukrepe za odpravo morebitnih zaznanih pomanjkljivosti.

O opravljenem pregledu oseba iz prvega odstavka tega člena pripravi zapisnik.

26. člen

Ta Politika stopi v veljavo, ko jo sprejme uprava Družbe, ter se objavi v okviru elektronskega informacijskega sistema Družbe na nosilcu podatkov, kjer so objavljeni ostali splošni akti Družbe in ki je dostopen vsem zaposlenim v Družbi.

Z dnem uveljavitve te Politike preneha veljati in se uporabljati do sedaj veljavni interni akt Politika obvladovanja nasprotij interesov.

Politika se spreminja oziroma dopolnjuje po istem postopku kot se sprejema.

Uprava družbe

Priloga 1: Kazalniki manipulativnega ravnanja, povezanega z napačnimi ali zavajajočimi znaki in zagotavljanjem cene

Za namene uporabe točke (a) člena 12(1) te uredbe ter brez poseganja v ravnanja iz odstavka 2 navedenega člena se pri obravnavi poslov ali naročil za trgovanje s strani udeležencev na trgu in pristojnih organov upoštevajo naslednji neizčrpní kazalniki, ki se sami po sebi ne štejejo nujno za tržno manipulacijo:

(a) obseg, v katerem oddana naročila za trgovanje ali sklenjeni posli predstavljajo pomemben delež dnevnega obsega poslov z zadevnim finančnim instrumentom, povezano blagovno promptno pogodbo ali finančnim produktom na dražbi na podlagi pravic do emisije, zlasti kadar se zaradi teh dejavnosti znatno spremenijo njihove cene;

(b) obseg, v katerem se zaradi oddanih naročil za trgovanje ali poslov, ki so jih izvedle osebe s pomembno nakupno ali prodajno pozicijo v finančnem instrumentu, povezani blagovni promptni pogodbi ali finančnem produktu na dražbi na podlagi pravic do emisije, znatno spremeni cena tega finančnega instrumenta, povezane blagovne promptne pogodbe ali finančnega produkta na dražbi na podlagi pravic do emisije;

(c) ali izvedeni posli ne povzročijo spremembe upravičencev do lastništva finančnega instrumenta, povezane blagovne promptne pogodbe ali finančnega produkta na dražbi na podlagi pravic do emisije;

(d) obseg, v katerem oddana naročila za trgovanje ali izvedeni posli ali preklicana naročila vključujejo obrnjenost pozicij v kratkem obdobju in predstavljajo pomemben delež dnevnega obsega poslov z zadevnim finančnim instrumentom, povezano blagovno promptno pogodbo ali finančnim produktom na dražbi na podlagi pravic do emisije ter bi lahko bile povezane s pomembnimi spremembami cene finančnega instrumenta, povezane blagovne promptne pogodbe ali finančnega produkta na dražbi na podlagi pravic do emisije;

(e) obseg, v katerem so oddana naročila za trgovanje ali izvedeni posli skoncentrirani v kratkem časovnem razponu znotraj dneva trgovanja in povzročijo spremembo cene, ki se posledično obrne;

(f) obseg, v katerem oddana naročila za trgovanje spremenijo reprezentativnost najboljših cen povpraševanja po finančnem instrumentu, povezani blagovni promptni pogodbi ali finančnem produktu na dražbi na podlagi pravic do emisije ali njihove ponudbe ali bolj splošno spremenijo reprezentativnost knjige naročil, ki je na voljo udeležencem na trgu, in se ta naročila odpravijo pred njihovo izvršitvijo, ter

(g) obseg, v katerem se naročila za trgovanje oddajo ali posli izvedejo v trenutku, ko se izračunajo referenčne cene, poravnalne cene in vrednotenja, ali približno v tem trenutku ter povzročijo spremembe cen, ki vplivajo na takšne cene in vrednotenja.

Priloga 2: Kazalniki manipulativnega ravnanja, povezanega z uporabo fiktivnega sredstva ali katero koli drugo obliko prevare ali zvijače

Za namene uporabe točke (b) člena 12(1) te uredbe ter brez poseganja v ravnanja iz odstavka 2 navedenega člena se pri obravnavi poslov ali naročil za trgovanje s strani udeležencev na trgu in pristojnih organov upoštevajo naslednji neizčrpni kazalniki, ki sami po sebi ne štejejo nujno za tržno manipulacijo:

(a) ali osebe oddajo naročila za trgovanje ali izvedejo posle pred ali po tem, ko te iste osebe ali osebe, ki so z njimi povezane, razširijo napačne ali zavajajoče informacije, in

(b) ali osebe oddajo naročila za trgovanje ali izvedejo posle pred ali po tem, ko te iste osebe ali osebe, ki so z njimi povezane, izdelajo ali razširijo naložbena priporočila, ki so napačna, pristranski ali očitno pod vplivom materialnih interesov.